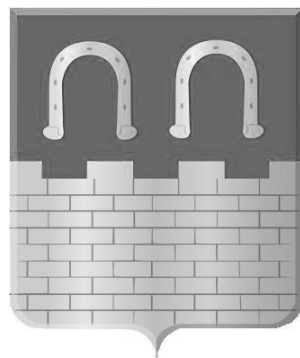

De Wildenborcher

Kwartaaluitgave voor iedereen die zich verbonden voelt met de Wildenborch

Juni 2021

Beste Buurtgenoten,

'Naoberschap' en de 'Wildenborchse Kapel' zijn de thema's waar we in 2021 extra aandacht aan geven in ons buurtblad.

Bij het maken van de plannen dachten we elkaar ook te kunnen ontmoeten, maar soms loopt alles anders.....

Zelfs het tijdstip van ontvangst van het juninummer is later.

Gelukkig zien de coronacijfers er steeds beter uit. Hopelijk zet dit door en keren we langzamerhand terug naar het 'echte' normaal.

Wat zou het mooi zijn wanneer in de Wildenborch het plan van de Oranjevereniging, voor een borrel in en rond de Kapel, hiervoor het startschot kan zijn. Een gezellig feestje, zonder corona beperkingen, voor Wildenborchers en iedereen die zich betrokken voelt bij ons buurtschap.

De Kapelcommissie en alle verenigingen staan natuurlijk ook in de startblokken om, zodra het kan, weer enthousiast van start te gaan.

We herdenken in een 'In Memoriam' Henk Brummelman en Jaap van Amstel.

Naast veel verdriet is er ook vreugde: Irene en Henk Dijkman zijn 50 jaar getrouwd. Ondanks de regels vanwege de pandemie versierden de naobers toch een prachtige boog bij hun huis.

Daarnaast leest u onder andere over:

- Een nadere kennismaking met een aantal (nieuwe) buurtgenoten
- De wandeling in het Bosket van Kathy de Vries met Joop Groot Nuelend
- Liesbeth van Ark vervolgde haar estafette en ging op bezoek bij Gafur Wargerink
- Aad van de Kamer geeft nuttige tips voor groei, snoei en bloei van vaste tuinplanten
- Sneeuw- en ijspret in februari, weergegeven in foto's
- Naoberschap, Kathy de Vries sprak met Hendrik Jan en Claudine Meulenbrugge
- Een recept voor een heerlijke aardbeientaart door Antoinette van der Spek
- Anja Sprukkelhorst verzorgt weer de Kinderpagina
- De pauwen rond het kasteel laten weer van zich horen; sinds enkele maanden lopen er, naast de hanen, ook weer een paar hennen te paraderen door de tuin
- Rik Wesselink, achterneefje van Joke, maakte een Breinbreker over de Wildenborch
- In 'Postvak In' maken we kennis met Iris Groot Nuelend
- Een schat in het Galgengoor, door Rik Mars
- BIJpraten met Alma en Bart van der Schoot, waarover? Bijen!
- Gerda Rossel schrijft over Het Paardenfonds Wildenborch en Omstreken, dit fonds werd 120 jaar geleden opgericht.

De agenda met activiteiten in de Kapel is nog steeds mager gevuld, hopelijk komt hier snel verandering in.

Veel leesplezier en fijne zomer toegewenst!

Vriendelijke groet van de redactie, Kathy, Joke en Reinier.

Redactiegegevens

Onze telefoonnummers en e-mailadressen:

Joke Wiltink	(0575) 55 67 48	wiltwess@gmail.com
Reinier Klein Brinke	(0575) 55 65 12	reinierkleinbrinke@planet.nl
Kathy de Vries	(06) 53 15 33 79	kathy.devries@xs4all.nl

Inzenden copy voor de volgende Wildenborcher: vóór 20 juli 2021

Naar: E-mail wiltwess@gmail.com
WhatsApp (06) 10 27 75 47
Schoolhuisweg 2

Bezorging:

Als u ook De Wildenborcher wilt ontvangen of als er bezorgproblemen zijn, meld dit dan bij één van de redactieleden. Wij geven het door aan Erik Ebbink, hij coördineert de bezorging.

Abonnee op de digitale Wildenborcher?

Bent u geabonneerd op de digitale Wildenborcher en neemt u een nieuw e-mailadres, geef dit dan tijdig door aan Reinier Klein Brinke: reinierkleinbrinke@planet.nl. Zo mist u geen uitgave van ons buurtblad.

Bijdrage Wildenborcher

De Wildenborcher wordt steeds met veel enthousiasme door vrijwilligers gemaakt en bij u thuis bezorgd. Een vrijwillige bijdrage voor de drukkosten kunt u overmaken naar:

IBAN: NL95RABO 0366412353 ten name van Kapel Wildenborch, onder vermelding van 'De Wildenborcher'.

Verhuur Kapel

Wilt u informatie over mogelijkheden, beschikbaarheid etc., neem dan contact op met Hans Ezerman. Email: hans.ezerman@gmail.com of telefoon: (06) 12 15 54 74.

De Wildenborchse Kapel

In memoriam:

Jaap van Amstel 1927 – 2021

Zaterdag 10 april overleed, na een periode van afnemende gezondheid thuis in zijn vertrouwde omgeving, Jaap van Amstel.

Jaap werd geboren op 23 mei 1927 in Laren (Gld.) Hij had drie zussen, Riek, Anneke en Gerrie. Tot groot verdriet overleed zijn zus Gerrie al op jonge leeftijd, 13 jaar was ze pas.

Jaap ging in Barchem naar de lagere school en vervolgens in Zutphen naar de Ambachts-school. Na zijn schoolopleiding werd hij, net als zijn vader, postbode bij de PTT. Jaaps' ouders hadden daarnaast een klein boerenbedrijfje. Daar hielp Jaap ook mee, en die ervaring zou hem later goed van pas komen.

Na zijn militaire dienstplicht, welke hij in Indië vervulde, leerde Jaap in 1951 Gerrie Nijhof uit de Wildenborch kennen. Zij woonde samen met haar ouders, opa en zus Toos op boerderij 'Overbeek', gelegen achter de Prinses Julianaschool. Jaap en Gerrie wisten zeker dat ze voor elkaar bestemd waren en trouwden op 24 augustus 1956. Jaap trouwde in op boerderij 'Overbeek' en stopte als postbode zodat hij zich volledig kon richten op de boerderij. Het was toen een klein gemengd bedrijf met 12 koeien, een aantal varkens en wat kippen. Daarnaast werden er aardappels, rogge, haver en bieten verbouwd. Later werden de varkens weggedaan en Jaap en Gerrie gingen zich toeleggen op melkvee. Ze breiden de boerderij uit tot 40 koeien en er werd een ligboxenstal gebouwd.

Het huwelijk van Jaap en Gerrie werd bekroond met de geboorte van twee dochters, Joke en Ali. De dochters groeiden op en kozen ieder hun eigen levenspad, Joke bleef in de regio wonen en Ali koos voor een toekomst in Australië. Beide hebben ook twee kinderen en Joke is inmiddels oma van drie kleinkinderen. Wat was Jaap trots als over-opa.

In 1983 besloten Jaap en Gerrie de boerderij te verkopen, ze bleven wel in de Wildenborch wonen en verhuisden naar de Galgengoorweg. Na hier 22 jaar met veel plezier gewoond te hebben besloten ze naar het dorp te verhuizen. Toen de boerderij was verkocht kwam er tijd vrij om te gaan reizen. Wat genoten ze wanneer ze op bezoek gingen bij Ali en haar gezin in Australië. Ze verbleven er van januari tot en met maart. Daarna moest Jaap terug zijn want de tuin en moestuin wachtten op hem. De tuin was zijn grote hobby, vooral de rododendrons groeiden en bloeiden uitbundig tot ver voorbij het huis langs de weg.

Herinneren we ons Jaap, dan zijn er een aantal steekwoorden op zijn plaats, naast familiemens en mensenmens ook een echt verenigingsmens. Een opsomming: leider van de Wildenborchse Knapenvereniging, lid en later erelid van de Schietvereniging, bestuurslid van de Kapelcommissie, de Oranjevereniging, initiatiefnemer van de Koersbalvereniging in de Kapel en samen met Gerrie lid van Kegelclub NOAD in Barchem. Toen Jaap en Gerrie naar het dorp verhuisden zorgden zij ook voor de bezorging van De Wildenborcher in Vorden.

Zaterdag 10 april overleed Jaap, de zo geliefde man, vader, opa en over-opa. De begrafenis vond in familiekring plaats op 15 april in Barchem.

Het gemis is groot, maar Gerrie kijkt ook met veel dankbaarheid terug op een lang en gelukkig huwelijk van ruim 64 jaar.

Wij wensen Gerrie, de kinderen, klein- en achterkleinkinderen heel veel sterkte.

In memoriam:

Henk Brummelman 1934 – 2021

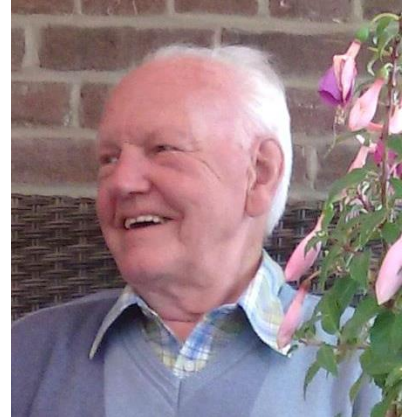
Bovenaan de rouwbrief lezen we:

*Je handen hebben voor ons gewerkt, je hart voor ons geklopt.
Om wat je was zijn we dankbaar, om je heengaan treuren wij.*

Zondag 28 februari overleed na een kort ziekbed, thuis in zijn vertrouwde omgeving, op 86 jarige leeftijd Henk Brummelman.

Henk werd geboren op 13 december 1934 in het buurtschap Leesten (Warnsveld) als oudste zoon in het gezin Brummelman. Na de geboorte van broertje Dik verhuisde het gezin naar boerderij 'Klein Spalder' op het Medler. Hier werden nog twee zusjes geboren, Dinie en Tea.

Henk ging naar de lagere school op het Medler en vervolgens naar de Landbouwschool in Vorden. Na de schoolopleiding hielp hij mee op de boerderij van zijn ouders.

Henk kreeg een oogje op zijn buurmeisje en vriendin van zus Dinie, Janna Kamperman.

De vonk sloeg over en ze kregen verkering. Op 23 oktober 1959 werd er getrouwd en het jonge stel ging wonen op de boerderij bij zijn ouders. Het huwelijk werd bekroond met de geboorte van vier kinderen; Annelies, Teun, Herbert en Dinant.

Naast de boerderij was Henk druk met andere werkzaamheden zoals Loonwerk en, samen met zijn vader en broer, als Melkboer. De melkbussen werden met trekker en wagen bij de boeren in de omgeving opgehaald en naar de Zuivelfabriek in Vorden gebracht.

Langzaam werd het boerenbedrijf afgebouwd en Henk ging werken als fritesbakker bij de Aviko in Steenderen en werkte zich op tot ploegbaas. Na bijna 22 jaar bij de Aviko gewerkt te hebben vond Henk het mooi geweest en maakte gebruik van de VUT regeling. Nu kreeg hij ook meer tijd voor zijn hobby's, stilzitten vond hij niks, hij wilde bezig zijn. Trouw ging hij elke dinsdagavond naar de touwtrekvereniging om te kaarten met 'zijn clubje' in het clubgebouw. In en rondom het clubgebouw waren ook altijd wel klusjes voor Henk en tijdens toernooien was hij natuurlijk de patatbakker. Henk was zelf in 1958 een van de oprichters van de touwtrekvereniging. Op 10 oktober 2008, na 50 jaar trouw lidmaatschap en het vervullen van meerdere bestuursfuncties, werd hij geridderd in de Orde van Oranje Nassau.

In 2013 ging de gezondheid van zijn vrouw Janna achteruit en moest zij worden opgenomen in een verpleeghuis. Trouw bezocht Henk haar daar elke dag. Op 30 augustus 2013 overleed zij. Henk ging niet bij de pakken neerzitten en zocht afleiding en een invulling van de dagen om toch ook weer te kunnen genieten. Menig uur zat hij op de zitmaaier om het gras te maaien, thuis en bij buurman Van Dam. Henk hield van bloemen, elke vrijdag ging hij naar de markt in Vorden en kocht er een paar bossen, want die hoorden in de kamer te staan. En wat genoot hij van het uitzicht wanneer hij, met de radio aan, onder de veranda zat. Was er voetbal op televisie, dan zat hij steevast voor de buis. Ook alle schaatswedstrijden volgde Henk en de rondetijden hield hij nauwkeurig bij.

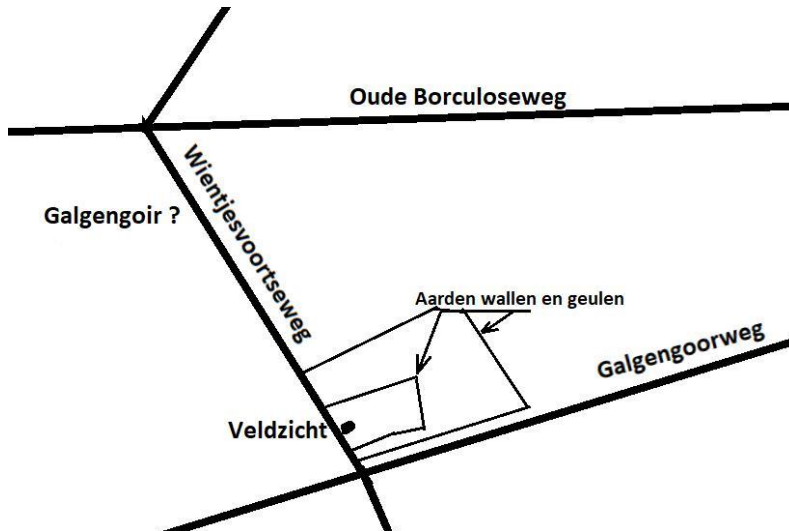
In februari werd Henk getroffen door het coronavirus en na een kort ziekbed overleed hij op zondagochtend 28 februari. Maandag 8 maart vond, in besloten kring, de uitvaart plaats.

Wij wensen de kinderen, hun partners, de kleinkinderen en achterkleinkind veel sterkte om dit verlies een plek te geven.

Een schat in het Galgengoor

Slotgrachten noemt buurman H ze, de geulen die je hier vlakbij in het bos tegenkomt. Hij is er van overtuigd dat er ooit een kasteel moet hebben gestaan op de noordoosthoek van de Galgengoorweg en de Wientjesvoortseweg.

Ik zag de harnassen als blikkeren op de kantelen en een bonte stoet ruiters van over de ophaalbrug uit de poort komen, toen ik mijn blik naar oude kaarten wendde. Niets wijst daar op een kasteel. Kale heide was het eeuwenlang, waar schapen regeerden.

Wel was er op die hoek lang een akkertje, in 1832 eigendom van de "Diaconij van Vorden" met een huis "Veldzicht". Na 1950 is het huis verdwenen en wordt het allemaal bos.

Een wonderlijke plek voor een akker was het wel. Het was maar een klein stukje land en de arme zandgrond zal niet veel opgebracht hebben. Kon je van zo'n klein akkertje leven?

De geulen zijn ook maar smal en niet diep; veel te smal en ondiep, zelfs voor een vervallen slotgracht.

Het waren dus helaas geen slotgrachten maar markeerden de begrenzing van het perceel Veldzicht, en ander geulen hielpen later het bos ontwateren. Ik ben daarom toch maar niet gaan graven om de antieke fundamenten van het kasteel bloot te leggen.

Gescheiden door tijd en plaats was het verderop stukken beter. Aan de overkant van de Wientjesvoortseweg begon het echte Galgengoor. Een moerasachtig gebied met een duidelijk andere ondergrond dan de Lochemse Heide. Nog altijd ligt daar in het bos een steilrand die de grens van het moeras vormde. Zijn naam kreeg het gebied toen er van 1499 tot 1512 een galg stond. Die was eershelve opgericht door Johan van Wisch van de Wildenborch toen hij het galgrecht toegekend kreeg. Ik schreef daar eerder over.

Dat was zo'n ongekend schouwspel, een eenzame galg in het moeras, een galg in het goor, dat het boerderijtje met uitzicht op de galg spottend "dat Galgengoir" werd genoemd. Die naam heeft de eeuwen getrotseerd.

Het boerderijtje moet iets noordelijker gestaan hebben, net in of aan de rand van het goor. Er is niets van dat boerderijtje overgebleven. Of is dat gat dat ik daar op de kaart en in het veld ontwaar het restant van wat ooit de waterput was?

Er lag veen in het moeras van het Galgengoor en daardoor was het er goed boeren. Uit een akte van 1568 weten we dat de eigenaren van "dat Galgengoir" zomaar de helft van hun oogst konden verkopen. En het zal dan niet gegaan zijn op een half kopje rogge.

Met de helft van hun noeste arbeid konden ze rond komen. De rest was luxe.

Hoe woonden ze, de boeren van dat Galgengoir? In een plaggenhut? Of gebruikten ze hun geld om wat beters te bouwen? Van enige bebouwing is, als gezegd, niets meer terug te vinden, dus heel duurzaam is het niet geweest. Er was vast geen afgesloten kamer met een kluis. Maar wat deed de boer dan om zijn geld veilig te bewaren?

Misschien moeten we daar eens naar graven.

En toenwas het winter

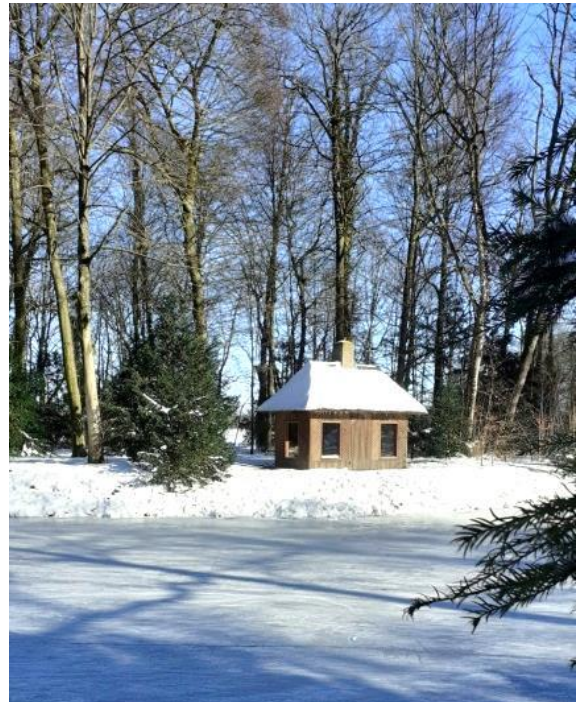
Begin februari had Koning Winter ons land totaal in zijn greep.

Na maanden openden nieuwsuitzendingen niet met corona, maar hoorden we als eerste woorden als: koudegolf, sneeuwduinen, zeer strenge vorst en ga niet de weg op.

Het extreme winterweer bracht natuurlijk heel veel sneeuw- en ijspret, maar er was ook de nodige overlast, onbegaanbare wegen, ontregeld openbaar vervoer en noem maar op.

Op de volgende pagina's een greep uit de vele foto's die werden aangeleverd door: Johan Braakman, fam. Addink, fam. Groot Nuelend, fam. Slagt, fam. Mennink, fam. Mensink, fam. Bijenhof, fam van Ditshuizen en fam. Staring. Iedereen heel hartelijk dank hiervoor.

De beelden spreken voor zich, onderschriften zijn dan ook overbodig.

Paardenfonds Wildenborch en Omstreken¹

In het “Jaar van Wildenborchse Kapel” mag niet vergeten worden dat er 120 jaar geleden een gebeurtenis heeft plaats gevonden die van groot belang is geweest voor veel boeren in de omgeving. In het jaar 1901 werd hier nl. op initiatief van B. Lenselink en H. Nijenhuis een vergadering gehouden die de oprichting van een onderlinge paardenverzekering tot doel had. Destijds was het paard onmisbaar voor het werk op de boerderij en ook een kostbaar bezit. Als het paard wegviel door ongeval, ziekte of dood had men het geld meestal niet klaar liggen om een ander paard aan te schaffen, en zo'n verzekering zou dus een uitkomst zijn. De oprichting ervan paste ook in de tijdgeest, eind 19^e en begin 20^e eeuw, toen er overal op het platteland verenigingen, coöperaties en onderlinge verzekeringen werden opgericht, maar dat is een ander verhaal.

Terug naar de Kapel, waar het kwam tot oprichting van het *Paardenfonds Wildenborch en Omstreken* (PWO), met een bestuur bestaande uit J. van Ark (voorzitter-boekhouder), H. Nijenhuis, B. Lenselink, E. Hagen en W. Mombarg². Het fonds kreeg meteen al 250 leden en was weldra één der grootsten in de streek, met leden in Gorssel, Laren, Lochem, Ruurlo, Borculo, Neede, Zelhem, Hengelo, Steenderen, Warnsveld, Zutphen en natuurlijk in Vorden³. Behalve werkpaarden werden er in de loop der tijd ook steeds meer rijpaarden, hobbypaarden en pony's verzekerd, maar geen dekhengsten, die waren te kostbaar. De paarden werden in voor- en najaar gekeurd⁴ (conditie, leeftijd), aan de hand waarvan hun premies werden berekend. De premies zelf werden ook 2x/jaar vastgesteld, afhankelijk van de marktwaardes van paarden en de financiële toestand van het PWO. Voorafgaand hieraan hadden de bestuursvergaderingen plaats, en 1x/jaar een ledenvergadering. De Kapel was hiervoor natuurlijk te klein, zodat alle vergaderingen werden gehouden in de zaal van Meijer (Schoenaker) op de Kranenburg. In het najaar van 1959 moest echter uitgeweken worden naar Eijkelkamp, omdat de zaal van Schoenaker was afgebrand⁵. Later, toen Schoenaker geen optie meer was werden de vergaderingen bij Eijkelkamp gehouden.

Het bestuur had wel wat weg van een monarchie, in die zin dat men als het even kon zo lang mogelijk, of zelfs tot de dood doorging, en dan nog vaak werd opgevolgd door een zoon, en die weer door een zoon, etc. (vrouwen deden niet mee). Zo is voorzitter Lammert Bannink 40 jaar bestuurslid geweest, waarvan 25 jaar voorzitter⁶ en als het ware in het tuig gestorven. Zijn opvolger W.G. Dinkelman was 31 jaar actief voor het PWO, begonnen als taxateur, daarna bestuurslid en vervolgens 14 jaar voorzitter. Mede-oprichters H. Nijenhuis (42 jaar bij het PWO en opgevolgd door zijn zoon) en W. Mombarg hebben zelfs het 50-jarig jubileum nog meegemaakt. Niet verwonderlijk dus, dat het afscheidscadeau vaak een wandelstok met inscriptie was (tegenwoordig een rollator met inscriptie?).

¹ Met dank aan dhr. D.J.G. Harmsen, beheerder van het PWO-archief en toepasselijk wonend op Schimmel (Schimmeldijk 4a), voor het verlenen van inzage in het archief.

² Wie W. Mombarg en B. Lenselink waren weet ik niet (de Lenselinks kwamen pas in 1915 op Heuvelink, Mosselseweg 12), J. van Ark was vermoedelijk Jan Frederik (toen nog op het Smidshuis, Galgengoorweg 20), H. Nijenhuis zal Harmen van Hogevoonder (Wildenborchseweg 34) zijn geweest, en E. Hagen was mijn overgrootvader Elbert Willem (toen nog op Klein Bleumink, Kapelweg 8).

³ Er bestaat ook een Vordens Paardenfonds, in 1907 opgericht door de afd. Vorden van de Geld. Mij. v. Landb., waarvan het eerste bestuur bestond uit kasteelheren (van der Borch van Vorden, van der Heijden van Onstein en Thate van de Bramel) (*Contact* 16-12-2008). Waarom die niet gewoon lid werden van het PWO?

⁴ Taxaties en premiebetalingen vonden plaats op centrale punten in de streek, o.a. bij Schoenaker (later bij Eijkelkamp), en ook bij Bijenhof in de Wildenborch (Wildenborchseweg 29).

⁵ Zie Nieuw Veldkamp alias Meijer of Schoenaker (Ruurloseweg 62-64) en de Lindse Smid (alias Eijkelkamp of het Wapen van 't Medler, Ruurloseweg 114), www.oudvorden.nl/boerderijen

⁶ Lammert Bannink (op Haneveld, Wildenborgseweg 4 Barchem) was de opvolger van Elbert Willem Hagen, de schoonvader van twee van zijn broers (Willem B. van de Nijlandweg 2 en Gerrit B. op Beijerink, Beijerinkdijk 1 Hengelo).

De jubilea bewogen mee met de omstandigheden en de conjunctuur. Werden de receptie-gangers bij het 40-jarig bestaan nog getrakteerd op 1 sigaar en 1 consumptie, bij het 50-jarig bestaan waren dit al 2 sigaren en 4 consumpties. Bij het eeuwfeest in 2001, dat een halfjaar uitgesteld moest worden vanwege de MKZ-crisis, wordt weliswaar alleen gesproken van hapjes en drankjes, maar de sigaren zullen vast op tafel hebben gestaan. Het 60-jarig jubileum kon geen doorgang vinden vanwege het overlijden van voorzitter Bannink en omdat het financieel gezien een heel slecht jaar was voor het fonds, terwijl er ter gelegenheid van het 120-jarig jubileum ook wel geen receptie gehouden zal kunnen worden.

Moeilijk was het ook tijdens de oorlogsjaren, vanwege het grote aantal gevorderde paarden door de Duitsers. Hoewel de eigenaren daarvoor op den duur wel schadeloos zijn gesteld door de Rijksdienst Landbouwherstel werd het schadebedrag voorgeschoten door het PWO.

Door de mechanisatie in de landbouw is het aantal verzekerde paarden en het ledental teruggelopen van ca. 600 leden en 7 à 800 paarden in de jaren '60 tot 145 leden en 300 paarden in 2001. Daarbij is met de opkomst van de recreatie-paardenhouderij het ledenbestand "verburgerd", terwijl de verzekerde bedragen zijn verhoogd. Ook is het lastiger geworden om vrijwilligers te vinden en doet de concurrentie met commerciële verzekeringen zich voelen. Sommige onderlinge paardenfondsen zijn daarom opgeheven, maar *De Wildenborch en Omstreken* floreert gelukkig nog steeds.

Gerda Rossel

Keuring bij café Schoenaker (foto: archief PWO), ca. 1930

Keuring bij het Weppelink (Lindeboomsweeg 2, Zwiep) (foto: Dinie Hiddink, 2003. *Beelden uit een "Naoberschap" rond 1950*), ca. 1950

Gerrit Dinkelman op pad voor het PWO (foto: Henk Braakhekke. Met dank aan Jannie Klein Ikkink-Dinkelman)

Oranjefeest Wildenborch opnieuw afgelast

In deze onzekere tijden, waarbij we nog steeds in een gedeeltelijke lockdown zitten en we nog wachten op het moment waarop alles weer mogelijk is, hebben we besloten om het Oranjefeest in juni af te laten.

We hadden jullie graag weer willen ontmoeten maar helaas.

Ook dit jaar zullen er geen automatische incasso's plaatsvinden voor het Wildenborchsefeest.

Maar we kijken vooruit en willen toch graag iets organiseren zodat we elkaar op een veilige en verantwoorde manier kunnen ontmoeten.

Daarom willen wij op **zaterdag 28 augustus 2021** een

Buurtborrel

organiseren in en bij de Wildenborchse Kapel.

Van 15.00 uur tot ± 19.00 uur met een drankje en een hapje.

We wachten natuurlijk even de maatregelen omtrent COVID 19 af en zullen jullie tegen die tijd opnieuw informeren hierover.

Wij hebben er zin in!

De Oranjecommissie

Naoberschap: uit nood geboren?!

Het eerste interview over naoberschap mag ik houden bij Hendrik Jan Meulenbrugge met Claudine, buiten op het terras. Hendrik Jan is op deze plek geboren en getogen, een aantal jaren weggeweest en weer teruggekeerd naar deze geboorteplek om zijn ouders te begeleiden bij hun laatste levensfase. Bij deze geboren en getogen Achterhoeker ben ik op het goede adres, ook omdat Hendrik Jan zijn vleugels wijd heeft uitgespreid. Voor zijn werk is hij op diverse plekken in de wereld geweest. Zo heeft hij enkele jaren in Zwitserland gewoond, waar hij

Claudine heeft leren kennen.

Claudine is met hem meegegaan en vertelt in dit interview hoe het voor haar was om als buitenstaander hier in te burgeren.

Ik tref het wel op deze ochtend. Behalve dat we prachtig weer hebben, komt Jan Zweverink ook nog even langs op zijn fiets. Hoewel hij niet in de Wildenborch is opgegroeid, woont hij hier al 30 jaar en komt uit de buurt. Hij voelt zich een echte naaber en Achterhoeker.

Om te beginnen lijkt het me het goed om te beschrijven hoe het naoberschap was voor ik ga schrijven 'hoe het is'. En dat kunnen Hendrik Jan en Jan goed beschrijven. Het naoberschap zoals zowel Hendrik Jan als Jan het kennen van vroeger uit, was een tijd dat veel Wildenborchers afhankelijk van elkaar waren en elkaar nodig hadden om met elkaar de schouders onder heel veel belangrijke gebeurtenissen te zetten.

Ik schrijf over de tijd vanaf na de oorlog tot ver in de jaren '80. De tijd van de wederopbouw, toen er niet veel geld was en er nog niet heel veel auto's reden. Veel werd lopend of met de fiets gedaan. Die afhankelijkheid creëerde verbinding en ook hiërarchie in de verhoudingen. Zo'n 30 jaar geleden waren er veel minder koeien per bedrijf en het boeren was veel kleinschaliger dan nu. Boeren betekende ook veel meer handarbeid dan nu. Zo had je de oogst die jaarlijks binnengehaald moest worden. Het hooien op het land en het binnenhalen van de groentes en de sla.

Er werd net na de oorlog nog met paarden geploegd en later leende je landbouwmachines van elkaar, dit was kostenbesparend en je deed het samen. Voor een koe die moest kalven, was het heel normaal dat je elkaar uit bed riep, zeker als dat moeilijk ging.

Dan waren er andere levensgebeurtenissen die gedeeld werden, zoals begrafenissen en trouwerijen en was je naaste buur belangrijker dan een verre vriend. Ook bij ziekte of bij een verhuizing was je er voor elkaar.

Er was een duidelijke indeling volgens duidelijke afspraken in de buurt. Je had 4 'naosten' en 'de eerste naoste' was liefst iemand die een paard had, dit was nodig om een kist voor een uitvaart te kunnen vervoeren. In de Wildenborch was de familie Mennink lang eerste naaber voor de hele buurt, aangezien zij twee paarden bezaten. Bij een overlijden was dan de eerste naaber degene die een uitschrijving deed in het gemeentehuis.

De andere naobers en burens hadden vaste taken als broodjes smeren, de koffie verzorgen en het schrijven van kaarten. En dan werden er vaak ter plekke nog 6 aangewezen om de kist te dragen, dat waren mannen waar ter plekke een inschatting van hun draagkunst werd gemaakt.

De eerste naaste had de voorname taak om direct de buurt te berichten bij bijzondere omstandigheden als een overlijden, een trouwerij of een geboorte. Omdat er nog geen telefoon was, was dit de snelste weg om anderen te informeren of om hulp in te schakelen. Het gaf een duidelijke hiërarchische verhouding in de buurt, wie belangrijk voor je was. Het was dan ook vanzelfsprekend om 'buurt te maken' als je nieuwkomer was, en je burens op deze manier wederzijds te leren kennen.

Het gebeurde nogal eens dat deze eerste naaber na een ronde van uitnodigen, behoorlijk waggelend weer thuiskwam, omdat er overal een feestelijke borrel op feestelijk nieuws gedronken moest worden. Overal werd het leven gevierd.

Een trouwerij vond altijd plaats in het voorjaar op eigen erf, er waren toen nog weinig of geen 'feestzalen'. Op eigen erf werd dan grote schoonmaak gehouden. De deel en de stallen kregen een boenbeurt, de beesten gingen naar buiten en het erf werd tip top klaargemaakt.

En met nieuwjaar was het traditie dat je bij je naobers langsging om elkaar een nieuwjaarswens te brengen. Nieuwjaar mocht je nog tot ver in het jaar vieren, dus dat werd een persoonlijk bezoek met een drankje bij alle naobers. Jan vertelt dat het weleens voorgekomen is, dat de eerste die bij zijn buur op visite ging, als attentie een doosje koekjes meenam. Die tweede ging dan met diezelfde doos naar de volgende buur voor een avondje nieuwjaarsvisite, en uiteindelijk kwamen de koekjes toevallig weer terug bij de eerste die ermee begonnen was.

Zo'n twee jaar geleden toen Martin en Catrien Kornegoor van de Galgengoorweg na elkaar waren overleden, is op traditionele wijze nog alles volgens traditie verlopen. Dat gebeurt steeds minder. Het is interessant om Hendrik Jan zijn ervaring te beschrijven. Hendrik Jan is jarenlang actief geweest voor een bedrijf waarvoor hij vaak en langdurig voor het begeleiden van projecten in landen als Afrika, Zwitserland en Saudi Arabië was. Hendrik Jan kwam tussentijds wel op feestjes, maar voelde zich niet erg aansluiten bij de buurtgenoten, zo vertelt hij, omdat het vrijwel altijd over het boerderijleven ging. Zijn eigen ervaring werd weinig op ingegaan. Nu was Hendrik Jan graag op zichzelf, dus mogelijk speelt dat ook een rol. Claudine is vanuit Zwitserland met hem meegegaan naar de Achterhoek om daar samen te gaan wonen. Claudine heeft zelf stap voor stap haar weg hier in de buurt gevonden. Ze was toen de Nederlandse taal nog niet machtig, maar volgde al gauw dansles bij Gerda Braakman.

Samen met Henk maakte ze buurt door een feest te geven in Gelselaar bij Erve Brooks waar wel 100 mensen kwamen. Claudine ervaart de Wildenborch als een gezellig buurtschap.

De tijd verandert. Ouderen overlijden of trekken weg, zonder het boerenbedrijf over te dragen. De steeds grotere boerderijen die er nog zijn, huren vaak loonwerkers in.

Er zijn fietsen, auto's, er komen steeds meer mensen 'van buiten' hier wonen en het gemakkelijke praatje wat je 's avonds bij elkaar kwam maken, sterft uit. Het is een andere tijd, een paard is niet meer nodig, want de begrafenisondernemer wordt nu ingeschakeld bij overlijdens. Er zijn tegenwoordig feestzalen om te vieren en de noodzaak om met elkaar de schouders eronder te zetten is door meer geld niet meer nodig. De buurt raakt meer verdeeld, de saamhorigheid van weleer verbreekt.

Als het opeens heel hard sneeuwt, hoop je dat je bij elkaar terecht kunt voor hulp als je ingesneeuwd bent. Omdat er zoveel nieuwe mensen wonen, die ook niet altijd buurt maken (en nu door corona ook niet kunnen waar ze het misschien juist wel willen), is dat wel iets dat Hendrik Jan en Jan bezig houdt. Kun je nog bij elkaar terecht als de nood hoog is?

Nu, zegt Jan, gaan we ernaar toe dat we allemaal gelijk zijn. De hiërarchie 'van belangrijkheid' als naobers is er niet meer. Het verlangen naar het oude vertrouwde is voelbaar in zijn verhaal, de tijd dat deze tradities verdwijnen neemt alleen maar toe.

Ik stel de vraag hoe het zal gaan worden over 10 jaar. Naoberschap via social media? Jan houdt vast aan zijn praatje in de buurt en tussen de middag warm eten. Hij wil niet met moderne technologie bezig zijn.

Toch zeggen beide dat het belangrijk is dat er openheid voor elkaar blijft. Dat men ertoe bereid is elkaar te willen kennen en met elkaar een buurt te willen blijven.

En wat vooral moet blijven vinden zij alle drie, zijn de gezamenlijke buurtfeesten zoals het oranje-feest, de burendag en de nieuwjaarsreceptie. Dat zijn de dagen dat het meest voelbaar is dat je een buurt met elkaar bent. Alhoewel Jan ervaart daar steeds minder mensen te kennen wat hij spijtig vindt.

Naoberschap lijkt een cultuur met gewoontes die deels uit nood zijn geboren. Het had zo te horen heel veel sociale voordelen: de saamhorigheid, de gezelligheid en de vanzelfsprekendheid waarmee je klaar stond voor anderen. Misschien kent het naoberschap ook wel andere kanten. Hoe was het om als nieuwkomer hier te komen wonen zo'n 30 jaar geleden als je geen boerenbedrijf had? Hoe is het voor jongeren is om hier op te groeien? Hoe ervaart u het hier als recente nieuwkomer van buiten de streek?

Wilt u uw verhaal delen of op dit interview reageren, neemt u dan contact op met mij.

Email: kathy.devries@xs4all.nl Tel: 06 53153379

Kathy de Vries

Even voorstellen:

De nieuwe bewoners van Boerderij 'Nooitgedacht' aan de Wiersserbroekweg 3 worden Erik Zantinge, Tonnie Jonkers en onze dochter Aafke.

Tonnie heeft na een lange loopbaan in diverse rollen bij de chocoladefabrikant Mars de rol op zich genomen van projectleider van de verbouwing, Erik werkt in de houtbouw en Aafke studeert dit jaar af in Industrial Design Engineering aan de TU Enschede.

Onze Friese paarden worden in het weekend altijd ingespannen en onze jachthonden gaan dagelijks met ons mee op pad.

Tot aan de verbouwing van het woongedeelte wonen onze zoon Douwe met vriendin Marjolein Broos in de boerderij. Beide hebben in Wageningen gestudeerd, Douwe werkt als adviseur in de kassenbouw en Marjolein is productontwikkelaar bij Friesland-Campina. In hun vrije tijd kweekt Douwe tropische planten en ontwikkelt Marjolein nieuwe ijssmaken.

Onze droom is om op kleine schaal een boerderij op te zetten met onder meer een voedselbos en grote boomgaard. Inmiddels staan de bijenkasten net op tijd klaar.

Tevens hopen we enkele koeien, paarden en varkens te kunnen gaan houden.

De boerderij en de oude schöppe stal zullen worden herbouwd en het terrein wordt ingericht als een NSW (Natuurschoonwet, red.) landgoed. De gemeente Bronckhorst geeft alle ondersteuning bij dit traject. We hopen eind juni te kunnen beginnen met bouwen.

Momenteel wonen we nog in Brabant maar medio mei/juni gaan we de woonunit betrekken die inmiddels geplaatst is.

Zodra de corona perikelen eindelijk achter de rug zijn, hopen we kennis te kunnen maken met de burens en andere Wildenborchers.

Wildenborchse estafette...

Daar ga ik dan, onderweg met mijn “figuurlijke stokje” van Ingrid Somsen naar Gafur Wargerink (die letterlijk stokken maakt) om het vragenstokje over te dragen. Op de fiets rij ik de oprijlaan van Pinetum de Belten op. Met een lekker zonnetje die tussen de bomen doorschijnt, word ik

blij verrast met een zwartkopmee die vlak voor mij langs vliegt. Iets verder twee Vlaamse gaaien die elkaar nazitten. In de wei kijken drie paarden even op en zetten hun tanden weer in het frisgroene lentegras. Er schieten nog een paar kippetjes de struiken in als ik bij de voordeur van Gafur arriveer. De deur gaat open en ik word met een grote glimlach verwelkomd. Wij besluiten buiten te zitten, ook Gafurs vrouw Rikje komt er even bij zitten. Terwijl ik met Rikje nog even over vogelsoorten praat staat er, voor ik het weet, een heerlijke appelflap naast mijn kopje thee. Hoef hier ondanks al het hout niet op een

houtje te bijten 😊. En het was al zo'n hartelijk welkom en nu nog smakelijk ook Mjammie, de dag kan niet meer stuk. Happend en kruimelend (wat de kippen geen probleem vinden) leg ik Gafur de Wildenborchse estafettevraag van Ingrid voor:

Wat is jouw eerste kennismaking geweest met houtbewerking en wat heeft je daartoe aangezet en dan met name het verse hout?

Gafur vertelt: Ik ben geboren in Boekelo naast een Landgoed. Daar speelde ik veel in de bossen en zag toen al vormen en combi's van percelen en bomen. Daar genoot ik toen al van, maar kon het niet echt delen met iedereen. Voor de meesten is een boom een boom en een struik een struik. Maar mij spraken de gevarieerde natuurlijke vormen zo enorm aan. Thuis was het ook gebruikelijk om hout te verwerken voor gereedschap, bijvoorbeeld stelen voor bezem of schop en dat ging mij erg makkelijk af.

Toen mijn tante, die naast ons woonde, een mislukte operatie had ondergaan, waarvan ze een stijve heup had opgelopen, moest ze met een stok lopen. Ik heb toen een stok gemaakt met een ronde kop, de zondagse versie en één in een natuurlijke vorm voor de doordeweekse dag. Mijn oom was daar niet zo handig in. Ik ben mijn hele leven bezig gebleven met het maken van wandelstokken. Ik maak heel verschillende: allerlei vormen, diverse houtsoorten. Ook hebben ze verschillende doelen: om te flaneren, voor ceremonieën of als herdersstaf. Ook op vakantie zie ik stokken, we komen altijd na de vakantie thuis met een aantal nieuwe wandelstokken.

En in mijn jeugd schaatsten we op een ven in de buurt en speelden we ijshockey, de hockeystick maakte ikzelf en die had dan precies de goede vorm. Daar stak ik wel mee boven de anderen uit. Verder maakte ik veel hutten en dan niet zoals andere kinderen deden, ik maakte het net wat unieker door mooi vlechtwerk of iets dergelijks. Als ik dat nu had gedaan in deze tijd, was ik waarschijnlijk meer de architectenkant op gegaan. Zo heb ik in mijn jonge jaren al veel met hout gedaan. Op iets latere leeftijd een boerderij aan de Wiersserbroekweg en Schoneveldsdijk verbouwd, en ook een schuur met vele bijzondere elementen.

Na mijn pensionering ben ik nog meer met hout gaan doen en houten gebruiks- en siervoorwerpen gaan bewerken, zoals doornenhouten koetsierszweepen en kunstobjecten.

Ja beste lezers, je begrijpt dat ik niet met tien minuten weer richting huis was, Gafur zat op zijn STOKpaardje. Vol passie vertelt hij verder over zijn hobby houtbewerking en ik luister met plezier naar de leuke verhalen.

Op gegeven moment verhuisd naar Lochem, waar een werkplaats bij was. En nu maak ik een sprong ik de tijd want via via zijn wij hier op de Belten terechtgekomen. Een groot succes voor beide partijen, want de klik tussen ons en de familie Feith naast ons is vanaf het begin heel goed. En wij vinden het hier prachtig, heerlijk wonen. Het is in menig opzicht een uniek landgoed. In overleg heb ik van de oude

paardenstal een werkplaats gemaakt. Sinds ik hier woon ben ik midwinterhoorn gaan blazen en lid geworden van verenigingen in Zelhem en Lochem. En begonnen met het zelf maken van midwinterhoorns. Deze hebben eigenlijk altijd dezelfde vorm met lichte kromming, maar ik vind het jammer om de natuurlijke vorm van een tak/boom niet te behouden. Dus de uiteindes van mijn midwinterhoorns verschillen veel van vorm.

Er hangt er één in de hal die hij erbij pakt om mij te laten zien, ik maak dankbaar gebruik om er meteen een foto van te maken. Ik vind het erg mooi, die natuurlijke vorm, dat maakt het uniek.

Jacobus Trijsburg kwam met de vraag of ik geen cursussen er in wilde geven. Dat ben ik gaan doen en met succes. Dit zou het derde jaar worden, maar door corona ging dat niet door.

Demonstraties op hout-evenementen ben ik ook gaan doen. Zoals het Arboretum in Doorn, de theetuin in Vierakker en wat ik een hele eer vind is dat ik ze mij hebben gevraagd voor de grote landelijke houtmanifestatie bij Fort bij Vechten in Bunnik. Demonstraties en verkoop van mijn eigen gemaakte gebruiksvoorwerpen. Herdersstaven, wandelstokken, mooie bijzondere vormen hout die als kunst/decor dienen, etc. Maar dat was altijd veel werk met het op en afbouwen en kon dat niet alleen, soms met overnachting. Dus doe dit nog maar zelden.

Wat mij opvalt is dat Gafur wel werkt met hout, maar dat dit dus niet altijd vers hout is. Veel vaker al langer liggend hout. Gafur legt uit;

Vers hout betekent meer. Er zijn 2 mannen op een landgoed elders waar ik nauw contact mee heb, die werken met vers hout. Zij hebben ook een boek geschreven wat "Vers Hout" heet. Hierin staan ook 2 objecten van mij in. Maar van mij hoeft het niet perse vers hout te zijn, werk meer met gedroogd hout. Al is vers hout in veel opzichten, makkelijker mee te werken. In het voorjaar gaat de schil er makkelijker af doordat er veel boomsap in zit. Vers hout is beter te bewerken en buigt simpeler. Maar je kunt het niet goed schuren.

Volgens mij kan Gafur nog wel honderd verhalen vertellen, maar mijn nieuwsgierigheid naar de werken is ook enorm aangewakkerd en ga in op het voorstel om de werkplaats even te bezichtigen. Naast de werkplaats heeft hij nog een prachtige schuur staan uit eigen hand voor drogen van haardhoutopslag en andere gerei. In zijn werkplaats laat ik Gafur even poseren achter de machine/werkbank. Het kan niet zo zijn dat ik deze man die vol passie over zijn houthobby vertelt niet in zijn werkdomein op de vaste plaat vastleg. En wat een mooie stukken heeft hij er staan. Ook veel stukken hout die een bijzondere vorm hebben, maar nog niet weten waar hij het voor gaat gebruiken.

Dat komt soms spontaan op en dan is het de tijd. Want deze hobby neemt veel tijd in beslag als je iets moois wil maken. Eén ding is zeker, voor dit werk is hij uit het juiste hout gesneden.

Rijke komt langslopen met een volle kruiwagen vanuit de moestuin. We babbelen met z'n 3-en nog even na over koetjes en kalfjes. Maar voor ik vertrek is de laatste vraag niet geheel onbelangrijk in deze rubriek. Want Gafur, aan wie geef jij het estafettevragenstokje door?

Aan Ivo Haaijer en Ruby Stekelenburg aan de Grensweg. Wat voor soort tuin is jullie tuin. Welk poottechniek, aarde etc., permacultuur? Binnenkort zal ik contact met jullie opnemen en hopen wij dat ook deze gezonde nieuwgierigheid van de lezer bevredigd wordt.

Na een bedankje voor de gastvrijheid weer terug op de fiets over de oprijlaan. Zo'n mooi welkom die ik op deze oprijlaan kreeg van de natuur, zo mooi zwaait de natuur op deze oprijlaan mij nu uit. De paardjes weer even opkijkend, vogels die zwaaien met hun vleugels, bomen met hun mooie natuurlijke vormen die zachtjes wuiven. Tot ziens allemaal.

Groetjes, Liesbeth van Ark

Vaste planten later of langer in bloei?

Beste Aad,

In onze tuin werden de vaste planten vorig jaar heel hoog en de bloei was kort van duur.

Kan ik de planten korter houden en/of de bloei vertragen door de stengels terug te knippen?

Zo ja, hoeveel cm. kan er dan terug geknipt worden en wat is het beste moment daarvoor?

Kan zo iets bij alle vaste planten?

Joke Wiltink

Planten die met één bloem op een stengel bloeien komen soms wat later nog iets in de bloei als die worden afgeknipt. Zoals de *Leucanthemum* (margriet), *Achillea* (duizendblad), *Echinacea* (zonnehoed) en *Phlomis* (brandkruid). Ook de meeste herfst anemonen komen na afknippen ook slecht weer in de bloei. Bij herfstasters die rijkelijk vertakken kunnen de bovenstukken ingekort worden. Maar de weinig vertakkende herfstasters komen meestal niet meer in bloei na af knippen.

Callamintha, (bergsteenthijm) kan na de bloei gehalveerd worden, en met wat extra bemesting er bij geeft een tweede bloei. Ook *Nepeta* (kattenkruid) en de *Salvia* (tuinsalie).

Vernonia crinata (ijzerkruid) kan wel meer dan 2 meter hoog worden, maar kan niet tegen doorknippen. Ook *Eupatorium* (koninginnenkruid) vertakt nog wat na doorknippen, maar het mooie is er af.

Monarda (bergamotplant) ook maar laten gaan tot de plant is uitgebloeid en dan gewoon laag afknippen. Iets bij mesten voor bladgroei om te overwinteren. Dat is ook heel belangrijk voor *Echinacea* (zonnehoed), Die moet na afknippen nog veel blad maken om te overwinteren. Dus bij mesten. Maar het is goed om eind augustus alles nog wat bij mesten voor overwinteren.

Veronicastrum virginicum (virginische ereprijs) op tijd toppen bij 75 cm, om ze wat gedrongen te houden. Anders is er niet aan bij binden te ontkomen. Ook *Helenium* (zonnekruid) kan goed tegen toppen tijdens halverwege de groei.

En dan de *Phlox* (vlamboem) kan goed tegen halveren op het moment dat de groei stopt en de bloemknoppen ontstaan. Heel handig om de bloei te verlengen. Ongeveer de helft halveren, die bloeien dan nadat de eersten zijn uitgebloeid.

Ga er niet van uit dat ik van alle planten weet hoe te knippen of toppen. Maar vragen staat vrij.

Aad van de Kamer

Gouden huwelijk Irene en Henk Dijkman

Op 22 april jl. waren wij, Irene en Henk 50 jaar getrouwd! Helaas, vieren konden we dit nu niet i.v.m. de Corona maatregelen.

Graag willen we iedereen bedanken voor de felicitaties, bloemen, kaarten appjes etc. Grote dank voor onze burens die de poort prachtig versierd hebben. Wij hebben er van genoten!

Groeten, Henk en Irene Dijkman

In de voetsporen van ...

We ontmoeten elkaar bij de Kapel en komen precies tegelijk aan. Joop Groot Nuelend bepaalt het vlotte tempo tijdens de wandeling samen door 'zijn' Bosket, waar hij als kind al kwam en nu nog steeds iedere week. Het Bosket is altijd in verandering, zegt Joop.

Hij voelt zich meer een Eggink dan een Groot Nuelend. De familie Eggink was ondernemend, het waren durfals en initiators. Zijn opa maakte in de begin jaren '30 zelf radio's. Later bouwde hij radio's in licentie voor Philips. De eerste schoolradio, een echte 'van der Heem' voor wie dat nog weet, leverde deze opa aan de school. Dat was toen heel vernieuwend in het onderwijs. Deze opa legde ook een telefoonlijn aan in de buurt, hij vond het handig dat mensen elkaar makkelijk konden bereiken. Dat heeft hij later moeten afbreken, want dat was in strijd met de telegraafwet.

Deze opa ging op reis naar Amerika en verbreedde de horizon. In die tijd was het Wildenborchs gebied behoorlijk ontgonnen van moerasgebied naar weilanden, mede door de ontwatering onder invloed van A.C.W. Staring.

Zijn tante Hannah maakte al heel vroeg foto's en ontwikkelde deze met zonlicht tussen het aardappels roeien door op het land. Joop zelf is van 24 maart 1945,

een week voor de bevrijding. Zijn vader heeft nog meegestreden op de Grebbergen samen met 30 medestrijders. Joop heeft er een boek over geschreven, het gaf hem rust.

Zelf is Joop geboren aan de Wildenborgseweg 8 (waar nu Aad en Mien van de Kamer wonen, red.) en verhuisde op zijn 20^e naar Vorden. Hij heeft onder meer als onderhoudsmonteur in de Flevopolder gewerkt tijdens het droogleggen en ontginnen van de polder. Na wat omzwervingen is hij bij een garagebedrijf gaan werken in Vorden en is inmiddels een drukke gepensioneerde. Regelmatig wordt hij voor advies gebeld. Het gaat over oldtimers, een grote liefhebberij van Joop naast (het bouwen van) vliegtuigen.

Ondertussen het Bosket. In zijn jeugd kwam hij hier veel, vooral na schooltijd. Alles wat over de natuur ging, boeide hem. Zoals diverse soorten vogels als de zwarte specht, hij zocht het allemaal uit en schreef het op. Van de bomen die hier staan, heeft Joop er nog een aantal van de kap gered. De stip die ze droegen, wiste hij uit. Hier en daar wijst hij er nog één aan en toont me waar de stippen nog vaag te zien zijn.

We wandelen langs het voormalige crossbaantje, waar vroeger door de gracht gefietst werd. We lopen ook langs het hondeneiland links van ons, waar de honden van de bewoners van de Wildenborch worden begraven, tot op de dag van vandaag.

Verderop aan de overkant, stond 'vroeger' een boothuis, met eronder een vlot waar ze met elkaar mee op het water voeren.

En daar boven het boothuis was een ruimte genaamd 'Borchvree' waar vrouwen bijeen kwamen om met elkaar muziek te maken, te borduren en les te krijgen in creatieve hobby's.

Terloops wijst Joop op een wijlen kegelbaan en op de grachten werd 's winters vaak geschaatst. We kijken ook naar een plek aan de overkant van de gracht waar vroeger een jagershut zou hebben gestaan. Er ging altijd het gerucht dat er een jager vermoord zou zijn.

Ook gaat het gerucht dat er Joden zijn ondergedoken geweest en dat naast de hut een bom neerkwam. We lopen langs het 'kromme bruggetje'.

Ook passeren we de meest recent gebouwde brug. Het is een kopie van de brug die destijds naar het theehuisje leidde aan de overkant van de karpervijver, welke deels gefinancierd is met geld uit het kasrestant van de voormalige Prinses Julianaschool.

'Het Schoolhuis' aan de Schoolhuisweg was de eerste school voor de buurt, opgericht door A.C.W. Staring. 'Het Bosket is ooit verkocht' vertelt Joop, net als veel meer hectares van de Wildenborch toen er geld nodig was. De afgelopen jaren wordt er juist weer grond teruggekocht, onder andere van het Gelders Landschap.

In het achterste deel van het Bosket kijken we naar het weiland, waar in de oorlog een Duits vliegtuig is neergestort. In de oorlog heeft zijn opa Eggink een vliegtuigvleugel meegenomen die aan de weg lag, waar Joop graag in speelde en door de gaten heen kroop.

Stukken van die vleugel dienden toen ook een poosje als bliksemafleider. Waarschijnlijk is hier de inspiratie ontstaan voor de vliegtuigbouw waar hij later zelf aan begonnen is. We kijken uit op de Mosselseweg, waar enkele woningen staan, destijds arbeiderswoningen, huisjes van de Wildenborch.

Op deze plek aan de hoek van het Bosket heeft opa Groot Nuelend ooit een visotter gevangen, die hij mee naar huis nam. 'Zo groot dat met de kop op de schouder de staart over de grond sleepte' vertelde zijn vader.

Ook 'de bommentijd' komt weer naar boven. Overal werd Joop met zijn kameraden gevraagd om iets op te blazen. Ze maakten zelf bommen met wat zelf gemaakte springstof en een batterij. Oude huizen, bomen, noem maar op. Dat was een handige manier om zaken los te breken. Verder waren ze als jongeren heel braaf. Ze kwamen bijeen om muziek te maken, te schilderen of te leren fotograferen. De club motorrijders uit de buurt daarentegen, dat waren de ruige jongens. Toen deze ooit meenden dat er kwaad over hen gesproken werd, werd samen de vredespijp gerookt waarna de spanning weer uit de lucht was. Ruig, op zijn Achterhoeks zie je.

Dan komen we langs een bijzondere plek waar vier joodse vrouwen (van de familie Jacobs) uit Hengelo Gld. tijdens de oorlog ondergedoken hebben gezeten. Joop heeft er een gedenkteken neergezet, deze is inmiddels verweerd. Er is met wat fantasie nog een kuil te zien waar de ondergrondse hut heeft gestaan. Het bevindt zich middenin bramenstruiken, weg van het pad.

Joop vertelt nog een poosje contact te hebben gehouden met een van de vrouwen, die kort geleden is overleden. De vrouwen zijn op een goed moment verraden en naar Westerbork vervoerd. Dat was tijdens het laatste jaar van de oorlog. Aldaar maakten zij de bevrijding

van Drenthe mee.

Aan de achterkant van de Kapelweg, wijst Joop huis nummer 2 aan, met als bijnaam 'De Dodenkamp', waar in de middeleeuwen zware gevechten zijn gevoerd met wel 130 doden.

Op de terugweg naar de Kapel lopen we langs diverse bomen waar initialen ingekerfd staan. De initialen van Joop zelf en van andere buurtgenoten zijn te zien, Joop kent ze allemaal. Inmiddels zijn het GROTE namen geworden, meegegroeid met de tijd en met de bomen.

Het was een heerlijke wandeling door een geschiedenis op deze plek. Bedankt Joop.

Kathy de Vries

De Kleine Meisjesvereniging

De Wildenborchse kapel heeft in de loop der tijd plaats geboden aan veel verenigingen, waaronder de knapenvereniging (ja, zo heette dat toen) 'Daniel' en de meisjesvereniging 'Ora et Labora'. Beide waren al vrij snel na de opening van de school (1913) opgericht, de eerste rond 1918, de tweede in 1919, en werden (meestal?) geleid door de meesters en juffrouwen van de school.

Later, zo rond 1960, kwam hier ook de zgn. Kleine Meisjesvereniging bij, opgericht door Heintje (Maalderink-) Bijenhof. Of de grote zusters toen nog actief waren herinner ik me niet meer. Wel staat me bij dat bijgaande foto gemaakt is ter gelegenheid van het eerste lustrum, dus ca. 1965 (toen de schotse ruit in de mode was).

Wie meer kan vertellen over deze drie jeugdverenigingen, tot hoe lang ze hebben bestaan, en alle namen weet van de meisjes op de foto krijgt een eervolle vermelding in de volgende Wildenborcher.

Gerda Rossel

Nog meer bijzondere vondsten dankzij de verhuizing

Vonden wij naast de 'moeilijke notenkraker' nog wel eens iets bijzonders bij de ontruiming van de boerderij aan de Kapelweg 3 'Achter den Borgh'? Jazekers.

De nieuwe eigenaresse en met name de aannemer die rigoureuus aan het verbouwen ging, vond heel oud zeil onder de tegelvloer en de oude vloerbedekking. Asbest! Met de bijbehorende paniektoestanden. En de kosten natuurlijk. Er wordt rond asbest een heel circus opgetuigd. En een degelijk asbestverwijderend bedrijf uit de buurt ontfermde zich hierover. Maar niet in de zin van gratis naaberhulp natuurlijk. Koper en verkoper moesten het een beetje eens worden en dat is gelukt. Iedereen blij en gelukkig.

Andere en dan ook échte naaberhulp kregen we ook! Een van de overburen, 'de Naaber', heeft vier stuks fraaie tennissende dochters. Die hebben inmiddels allemaal een partner. De meeste tennissen ook, dus die hebben een perfecte conditie. Dat kwam goed van pas. Op een van de laatste zaterdagen hebben die gewerkt, geweldig! "Boerenwerk, ijzersterk". Ondanks dat ze geen boeren waren deden ze deze ware spreuk gestand. Ze hadden tegen de avond de container helemaal vol en het huis bijna leeg. Het erf ook nog helemaal aan kant!

Ik zelf had letterlijk alleen het 'nakijken' van alle spullen. Zittend op een stoel vanwege smartelijke rugpijnen door een Ischias. Hun hulp strekte zich helemaal uit tot aan ons nieuwe appartement in Zutphen toe. Daar sjouwden ze de schamele restanten van de inboedel ook nog naar boven. Zetten kasten in elkaar. En je gelooft het niet. Toen dat allemaal klaar was, was mijn rugpijn ook weg. Ik weet wat er gedacht en gezegd wordt.....

Ik had de gewoonte om overal waar ik op de aardkloot kwam de plaatselijke wijn en/of andere alcoholica mee te nemen. Zo vonden wij achterin de werkkast/oude bedstee een grote hoeveelheid vergeten flessen. Twee kratten vol. We hebben afgesproken dat met de hulpverleners tijdens een BBQ deze zomer soldaat te gaan maken. Als dank voor de inspanning.....

En nog meer vergeten spullen? Jazekers. We vonden nog een mooi klein brons sculptuurtje van de Noorse Dondergod Thor. Zittend op zijn 'opgevoerde' paard in volle galop met speer in de hand. Opgevoerd paard? Ja, dat beest van Thor had acht,

i.p.v. 4 poten (of benen). Dan kon hij tweemaal zo snel!

En ook nog twee stuks glazen slaande scheepsklokjes!. Die zijn inmiddels in Zelhem gerestaureerd, bij een van de laatste echte klokkenmakers. Die geven nu dit appartement een nautisch tintje. En dat past wel bij die oude Hanzestad

waar we nu wonen. Vroeger rijk geworden door het scheepvaartverkeer op de Berkel en vooral de Oostzee als Hanzestad.

Maar wat is glazen slaan eigenlijk.

Heel vroeger, toen alles nog veel beter was, stond er nog een matroos met de hand die boot te sturen. Naast het kompas en het stuurwiel hing er voor zijn neus ook nog een mooi geknoopt allemanshandje. Dat was met een touw verbonden met de scheepsbel die buiten aan de voorkant van het stuurhuis hing. De wachten aan boord waren vier uur lang. Je had de Hondenwacht (0-4) de Dagwacht (4-8) de Voormiddagwacht (8-12) de Achtermiddagwacht (12-16) de Platvoetwacht (16-20) en de Eerstewacht (20-24).

Als het eerste halfuur van de nieuwe wacht voorbij was trok de roerganger 1x aan het allemanshandje: Ping. Na een uur Pin Ping (2 glazen) Na anderhalf uur PingPing....Ping.

Na twee uur PingPing...PingPing. Na 2 1/2 uur PingPing...PingPing...Ping enz. tot 4 uur vol PingPing...PingPing....PingPing....PingPing. Dat waren dan 8 glazen. Op zo'n groot vrachtschip hoorde je overal aan dek die bel en telde dus de glazen, simpel maar doeltreffend. Als jullie dus hier in Zutphen 'een bakkie' komen doen en je hoort die klokjes glazen slaan weet je wat het is. Niet allemaal tegelijk natuurlijk. Maar immer welkom! Even bellen. Door ondoordringelijke redenen heeft meneer Ziggo ons van ons vaste nummer afgeholpen. We zijn dus alleen nog mobiel bereikbaar (06) 53 29 53 08. Ennuh: Het is even wennen maar dit appartement aan de Emmalaan 35, 7204AT in Zutphen past ons beiden als een *oud truitje*.

Walrot

BIJ Praten

Half maart 2021

Het is ruim één jaar geleden dat we verhuisden van de Wildenborch, naar de De Boschhof aan de Kapelweg. En niet alleen wij verhuisden. Ook onze dichtst-BIJzijnde burens verhuisden mee. Het is een vlijtig stel, eerlijk is eerlijk, ze vliegen de hele dag van hot naar her. Ze kijken niet op een kilometertje meer of minder woon-werk afstand.

Soms zijn het wel wat opvliegende types, 't soort volk wat je eigenlijk niet in huis wilt hebben, zeg maar gerust. Ik bedoel maar: Bart heeft ze aardig verwend: een villa voor ze gebouwd, met uitzicht over 't mooie Achterhoekse landschap. Ze hebben een tuin op 't zuiden, die door Bart ook nog eens is opgeleukt met een bloemenweide voor de deur! Je zou toch zeggen, dat menigeen daar zeer tevreden mee zou zijn?

Des te vreemder is 't dat ze soms, openlijk hun ongenoegen uiten door ferme steken uit te delen, die niet eens onder water zijn! Bart heeft daar gelukkig niet zoveel last van, rookt genoeglijk een pijpje BIJ ze. Echter na zo'n steek ben ik er ècht ziek van! Achterbaks volkje, doe je zo je best..... Hoe BIJzonder deze burens misschien óók zijn, ik blijf uit hun buurt en dat heeft nu dus even niets met Corona te maken....

Alle gekheid op een stokje, we zijn natuurlijk héél Bij, eehh ... Blij met deze BIJzondere burens, want hoewel Bart daar in voor- en najaar veel werk aan heeft, zorgen ze voor een fantastisch product: Honing! Ook de levenscyclus van onze burens is buitengewoon interessant en verbazingwekkend soms.

Ben je een keer in de buurt op bijv. donderdag of zaterdag en houd je van honing, kom eens honing proeven of een potje honing kopen. Wil je meer weten over onze BIJdehanteburens, kom dan gerust eens langs. Dan kunnen we op 1,5 m even BIJ praten.

Fijne zomer allemaal!

Bart en Alma

Even voorstellen

In augustus 2016 hebben wij, Nina Mulder (50) en Mark Dercksen (51), de boerderij "Waninkhof" gekocht van Harry en Frieda te Lindert-Braakhekke aan de Vordenseweg 15 in Barchem. Aangezien wij beiden toen nog in het westen van het land woonden resp. Zeewolde en Amstelveen, hebben wij de eerste jaren vooral in de weekenden veel geklust in het huis. Het huis was opgedeeld in 2 woongedeeltes en wij wilden er graag weer één ruimte van maken. Tijdens de verbouwing kwamen wij er achter dat het dak en de oude gebinten van het achterste gedeelte van de boerderij aan vervanging toe waren. We hebben dit volledig laten vervangen en vanuit daaruit zijn wij gestart met de verbouwing van de bovenverdieping. Dit hebben we volledig zelf gedaan en hier zijn we in totaal toch wel 3 jaar mee bezig geweest. Dit vooral omdat we alleen de weekenden hadden en daarnaast beiden 2 kinderen die ook de nodige aandacht nodig hadden.

Nina is uiteindelijk in 2018 als eerste verhuisd naar Barchem toen haar kinderen het huis uit waren. In juli dit jaar is Mark gevolgd toen ook zijn kinderen oud genoeg waren en hun eigen weg gingen. We wonen nu beiden volledig in Barchem. Het afgelopen jaar is ook de beneden verdieping van het huis volledig gereed gemaakt. Dit hebben we laten doen door een aannemer omdat we graag wat meer tempo wilden maken in de verbouwing en de benedenverdieping toch meer complex is qua werkzaamheden dan de bovenverdieping. We zijn erg blij met het resultaat. We genieten nu dan ook eindelijk van de rust en ruimte in de mooie Achterhoek.

Nu is het dan ook de tijd om ons te richten op de tuin en het sociale leven Barchem, iets waar we hiervoor niet aan toe kwamen. Nina is begonnen aan de opleiding Tuin- en Landschapsinrichting aan Hogeschool Van Hall Larenstein in Velp en Mark werkt als sales manager, deels vanuit huis, bij een houtagentschap handelend in Scandinavisch hout. Ook de kinderen vinden het erg leuk om hier te komen en staan verbaasd over de ruimte en stilte die hier te vinden is. We zijn erg blij dat wij de keuze hebben gemaakt om hier naartoe te verhuizen.

Het was een lange weg, met veel verbouwen maar de uiteindelijke beloning is groot. We hopen hier nog vele jaren met veel plezier te wonen.

Aardbeientaart van 'Oma Koppenaal'

Oma Koppenaal maakte deze taart altijd op haar verjaardag in juli, natuurlijk met de lekkerste zoete Hollandse aardbeien! Oma is inmiddels al 15 jaar geleden overleden.

Ik maak elke zomer, als onze kinderen thuis zijn, wel een keertje de taart van oma.

Het lijkt even lastig omdat je twee lagen apart moet bakken, daarna is het een kwestie van stapelen! De taart ziet er fantastisch mooi uit en smaakt in de zomer heerlijk zoet.

Ingrediënten:

- 4 eidooiers
- 100 gram boter
- 125 gram suiker
- 150 gram bloem
- 1 lepel bakpoeder
- 4 eiwitten met 200 gram suiker
- 100 gram geschaafde amandelen
- grote bak aardbeien
- 1 blik vlaivulling aardbeien of bosvruchten
- 500 ml slagroom

Klop 2 eidooiers met 60 gr suiker. Voeg 50 gram gesmolten boter toe en meng kort, voeg vervolgens 75 gram bloem toe, deze heb je gemengd met de bakpoeder.

Meng alle ingrediënten. Verdeel het mengsel op bakpapier in een springvorm van 26 cm.

Klop 2 eiwitten stijf met 100 gram fijne suiker tot een vaste schuim, verdeel dit mengsel over het deegmengsel in de vorm en bestrooi met amandelschaafsel.

Herhaal bovenstaande handelingen, zodat je 2 aparte taart bodems krijgt.

Bak deze 2 taartdelen ongeveer 20 minuten op 180 graden.

Laat afkoelen en snij één taart deel alvast in punten, dit wordt het bovenste deel van de taart.

Maak de aardbeien schoon en snij ze in stukjes. Klop de slagroom stijf met poedersuiker naar smaak.

Leg onderste taart deel in de vorm, verdeel de vlaivulling hier overheen, vervolgens een laag aardbeien, op de aardbeien de geklopte slagroom verdelen. Eindigen met het in punten gesneden taartdeel.

Laat het geheel opstijven in de koelkast zodat het een mooi geheel wordt.

Smullen maar!

Antoinette van der Spek

Hans en Willy Reintjes wonen nu op boerderij “t Groote Veld”

Hans werd 54 jaar geleden geboren op 't Venne in Lochem als oudste zoon van Joop en Jannie Reintjes. Het gezin verhuisde naar het Wiemelink in Vorden waar zusje Karin werd geboren. Er werd opnieuw verhuisd, nu naar de Vordensebinnenweg in de Wildenborch.

Hans ging naar de Prinses Julianaschool in de Wildenborch en vervolgens naar de Lagere- en de Middelbare Landbouwschool.

Hij ging eerst werken als vrachtwagenchauffeur en werd een aantal jaren later aangenomen als kraanmachinist bij Masselink in Steenderen. Toen de kans zich voordeed om mede-eigenaar te worden was de keuze snel gemaakt. Het bedrijf heet nu De Covik, Loon- Grondverzet en Recycling. In 2020 werd het bedrijf Bosch in Hengelo overgenomen.

Willy van Ingen werd 55 jaar geleden geboren in het Ruurlosebroek. Ze groeide op met veel dieren en hield van het buitengebied waar ze een heel fijne jeugd had. Na de lagere en middelbare school ging ze werken op de slagerijafdeling van de Coop supermarkt in Ruurlo. Hier was ze daarvoor al werkzaam als weekendhulp. Willy heeft één zus, haar broer is helaas al op 45 jarige leeftijd overleden.

Willy en Hans leerden elkaar in 1988 kennen bij de Jeugdsoos in Vorden. Na een paar jaar verkering en samenwonen werd er 1992 getrouwd. Ze hebben twee zoons, Robin (25) en Nick (23). Na dertig jaar, met veel plezier, gewoond te hebben in het gezellige dorp Vorden zijn ze nu verhuisd naar de Wildenborch waar boerderij “t Groote Veld” van Hans’ ouders werd verbouwd. Het meeste is klaar, er moeten nog wel wat dingetjes gebeuren en ook buiten moet nog wel wat aangepast worden. Maar dat komt allemaal goed, als je maar tijd van leven hebt zegt men dan, aldus Willy.

De camping, welke bijna 25 jaar met heel veel plezier werd gerund door Hans’ moeder Jannie, gaan ze ook overnemen. Zij woont nu in een mantelzorgwoning die is gebouwd achter de boerderij. Willy en Hans vinden het super dat zij zo kan blijven wonen op die zo vertrouwde plek in de Wildenborch. Ze vinden het heel jammer dat (schoon)vader Joop niet thuis kan wonen. Hij heeft twee jaar geleden een hersenbloeding gehad en woont nu in De Hoge Weide in Lochem.

Willy en Hans hopen op heel veel mooie jaren in de Wildenborch met hun gezin, (schoon) moeder en de honden. En daar sluiten wij ons natuurlijk volmondig bij aan.

Reinier Klein Brinke

Breïnbreker de Wildenborch

Puzzel voor leeftijden vanaf ongeveer 9 jaar

Joris, Bob, Roos en Anna zitten in groep 6. Alle 4 moeten ze een werkstuk maken over iemand die op de Wildenborch woonde of werkte. Thuis gaan ze aan de slag maar als Roos wil beginnen komt ze erachter dat ze vergeten is hoe de dichter waar zij haar werkstuk over doet heette en wanneer hij op de Wildenborch woonde of leefde. En waar deden haar klasgenoten hun werkstukken ook al weer over? Misschien lukt het haar met jouw hulp om er toch achter te komen! Help jij haar mee?

Hoe werkt het?

Om uit te zoeken waar de werkstukken over gaan krijg je tips. Bijvoorbeeld: *Degene over wie Roos een werkstuk maakt is dichter*. Je gaat dan naar de kolom waar Roos in staat. Je zoekt dan de dichter op, in het vakje waar Roos en de dichter elkaar kruisen zet je een **plusje** of kleur het vakje **groen**. Wanneer je zeker weet dat iemand anders zijn werkstuk niet over een bepaald persoon doet kan je dat vakje **rood** kleuren of er een **minnetje** in zetten. Ga alle tips telkens langs totdat je de oplossing gevonden hebt! Alles namen, beroepen en jaartallen kunnen maar 1 keer gebruikt worden. Dat Roos een werkstuk maakt over een dichter is al ingevuld.

Invultabel

	Joris	Bob	Roos	Anna
Sweder Rodebaert van Wisch				
Antoni Christiaan Winand Staring				
Bertus Wiltink				
Damiaan Hugo Staring				
Hovenier			-	
Dichter	-	-	+	-
Roofridder			-	
Kolonel			-	
1371 - 1410				
1780 - 1783				
1791 - 1840				
1963 - 2003				

Tips

1. Bob maakt een werkstuk over iemand uit de Staring familie.
2. De dichter leefde van 1791 tot en met 1840 op de Wildenborch.
3. Anna's werkstuk gaat over Bertus Wiltink.
4. Joris maakte een werkstuk over iemand die in de Middeleeuwen (500 – 1500) leefde.
5. Bertus Wiltink begon in 1963 op de Wildenborch te werken.
6. Damiaan Hugo Staring was kolonel.
7. Sweder Rodebaert van Wisch een roofridder uit de Middeleeuwen.
8. Roos moet voor informatie naar museum STAAL in Almen. Over wie gaat haar werkstuk dus? (Weet je het niet? Vraag het iemand anders of zoek het op op internet.)

Hoe heet de dichter waar Roos haar werkstuk over doet en wanneer leefde/werkte hij op de Wildenborch?

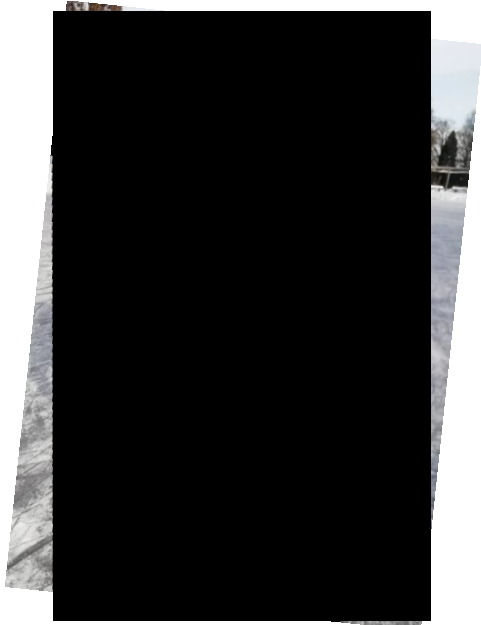
Vul in:

.....

Postvak In

- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
[Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
[Redacted]
- [Redacted]
[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Ook al een boomgaard op 'de Horst'

Ondertussen wonen Helene en ik hier alweer een half jaar, de tijd vliegt, ook al doen we het *hendig an*. En er gebeurt natuurlijk genoeg om ons heen, al was het maar de uitzonderlijke sneeuwval en, wat voor ons nog steeds weer erg leuk is, hertjes die rustig staan de grazen.

Maar, op een gegeven moment is de sneeuw geruimd en weggesmolten, zijn de muurtjes gewit, hangt er voldoende aan de muur en wil je wel gordijnen kopen, maar zijn de winkels dicht. Dus dan ga je maar eens rustig overdenken hoe het nou verder moet met die twee weilandjes bij het *huus*, want paardrijden ga ik helaas echt niet meer leren.

En inspiratie opdoen achter de computer. Zodoende kwamen we terecht op de website van de Stichting Landschapsbeheer Gelderland (SLG), waar een heleboel kennis en informatie is verzameld over boerenerven en dergelijke. Want wonen op een boerderij is natuurlijk heel leuk, maar het is nog leuker om dan ook nog wat goede dingen aan het toch al zo aantrekkelijke landschap toe te voegen. En we hoeven hier niet vanaf nul te beginnen. Om het huis staan al mooie beuken- en meidoornhagen, langs de sloot knotwilgen, in de kastanjeboom hangt een uilenkast, enzovoorts. Maar die weides ... Daar zouden we misschien toch nog wel een paar fruitboompjes kwijt kunnen. Te meer daar de twee oude appelbomen in de kleine boomgaard geen lang leven meer beschoren zal zijn. Dit wegens de vergevorderde vruchtbomenkanker en ook de stormschade van laatst.

We vulden een webformulier in en zo stond twee dagen later Hennie Rossel voor de deur. Hij begon zeer enthousiast te vertellen over z'n project met de collectie-boomgaarden van hoogstamfruit. Het gaat daarbij om het behouden van zogenaamde oude en/'vergeten' of teruggevonden rassen. Zo wordt een soort genenbank aangelegd, waarvan later bijvoorbeeld gebruik kan worden gemaakt in de bestrijding van ziekten en plagen.

Hennie blijkt vroeger hier om de hoek te hebben gewoond, op de Nijlandweg, maar komt wel vaker in de buurt. Zo was hij kort tevoren ook nog bij buurtgenoten Sjoerd en Christina, hier op de hoek van de Wildenborchseweg, langs geweest ter promotie van de hoogstamfruitbomen. Misschien treffen we elkaar later op een SLG snoei- of determinatiecursus, als dat weer kan.

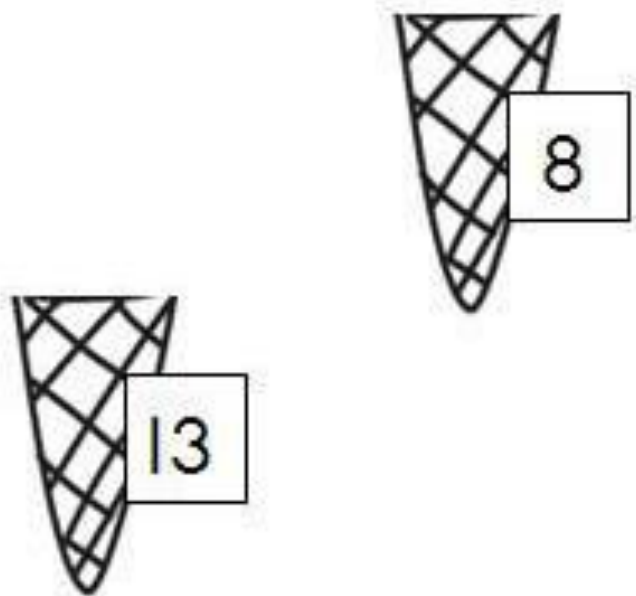
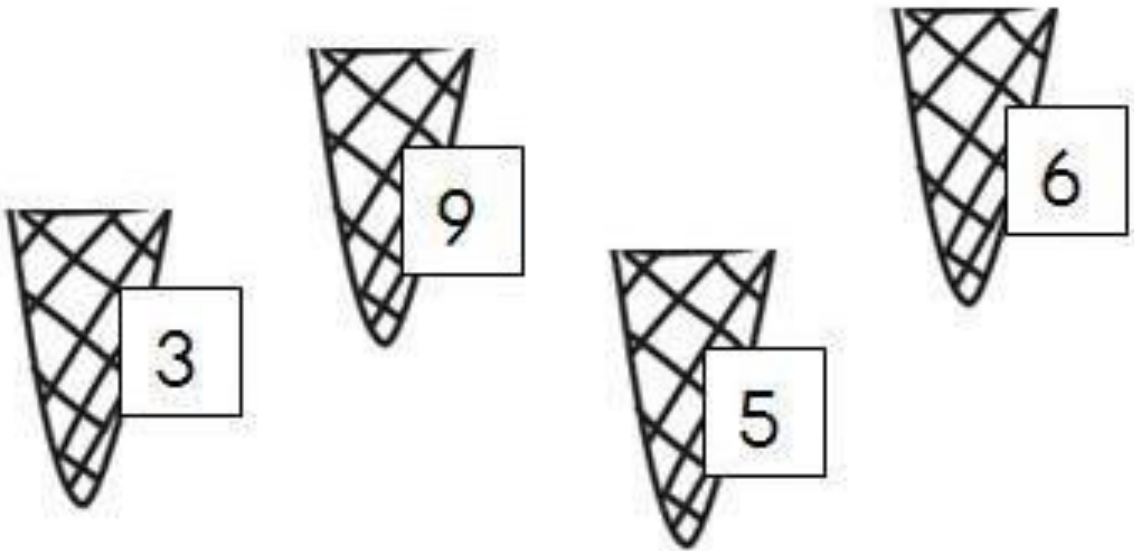
In het algemeen bepaalt Hennie, in overleg met boomkweker Bert Jansen Manenschijn, welke rassen worden aangeplant, maar nu had Helene ook zo haar wensen. In gezamenlijk overleg zijn we voorlopig uitgekomen op de vier appelbomen Rode Zoete Jopen, Zoete Princess Noble, Reinette Bechendorfer, Zoete Bloemee en de twee peren Marguerite Marillat en Oranje Peer. Op de oostelijke hoek van de wei hebben we ook nog een walnotenboom Bella Maria (als blikvanger voor later) aangeplant.

Later zijn we ook bij (oude rassen-)kweker Ten Elsen in Neede geweest, maar toen werd het al zo warm dat ons ontraden werd dit voorjaar nog bij te planten. Eigenlijk vond ik het na zeven gaten te hebben gegraven ook wel weer even welletjes geweest. Dus gaan we na de zomer verder met nog eens vier appels en vier peren. We hopen onder andere nog om te hand te kunnen leggen op een 'Hermien van Eibergen' en een 'Anna van Zieuwent', want dat vinden we zulke leuke namen. Nou *ajuu*s, groeten en tot later.

Wilfried Pluim, tel.:(06) 42 51 46 18

Kinderpagina

Hoeveel bolletjes ijs horen op deze hoorntjes? Je mag ze erop tekenen en daarna kleuren. Veel plezier!

Het weten waard

Van Heintje Maalderink-Bijenhof ontvingen we een aantal foto's.

Deze keer plaatsen we een foto van zondagschoolkinderen bij de Kapel. Heintje was één van de leidsters.

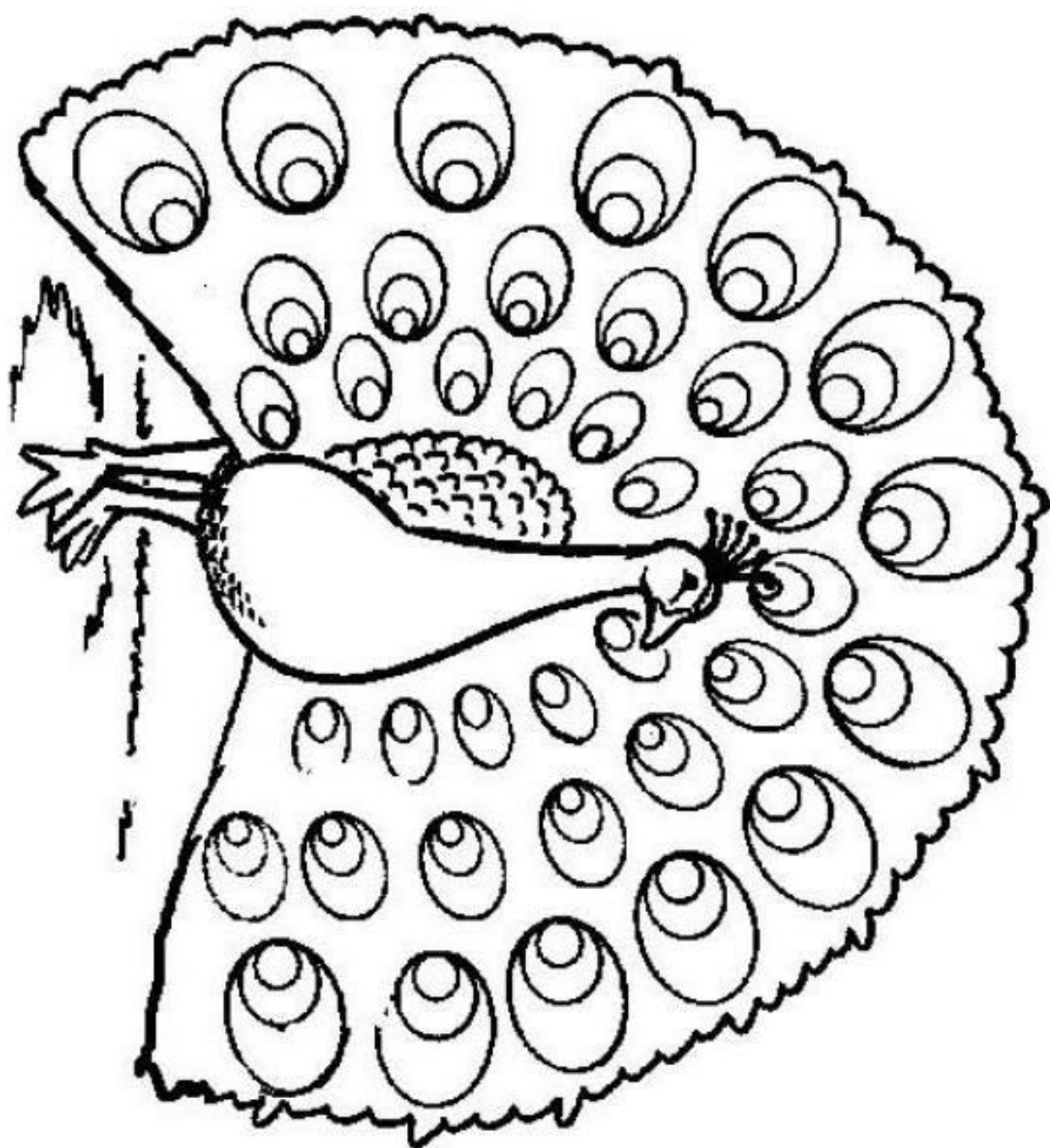
De pauwen van de Wildenborch

Iedereen in de buurt weet het: op de Wildenborch lopen pauwen. Niet één of twee, maar een héleboel! Je kunt ze op de oprijlaan tegenkomen. Je kunt ze in het voorjaar horen schreeuwen. De buurt is eraan gewend. Maar onze bezoekers niet. Als die voor het eerst door het grote hek de tuin binnen komen wandelen, is het eerste wat ze meestal zien: DE PAUWEN. Doodrustig kuieren ze over het grote grasveld of zitten ze op één van de beelden. En als er dan ook nog gepronkt wordt, is de verrassing nóg groter. De blauwe pauwen met hun prachtig gekleurde staarten weten waarschijnlijk zelf ook wel hoe mooi te zijn, maar ook de witte pauw oogst veel bewondering. Als hij pronkt is het net een bruid, hoe gek dat ook klinkt.

Helaas sterven er ook pauwen, zoals dat in het leven gaat. Maar ineens waren de enige twee hennen, die al op hoge leeftijd waren, ook gaan hemelen en er bleef dus een mannencollectief over. Over het algemeen zijn die hanen niet vechtlustig en houden ze zich aan de orde van anciënniteit. Maar zonder hennen vonden wij het toch een beetje kaal. Al dat gepronk en geschreeuw in het voorjaar, terwijl er geen vrouw in de buurt is, was toch wel een beetje suf. En zie daar....sinds een paar maanden lopen er twee eigenwijze dames door de tuin te paraderen. Het zijn twee zusjes, afkomstig uit Lochem. De heren waren in de wintermaanden nog niet erg geïnteresseerd in het vrouwelijk schoon, maar inmiddels is de belangstelling toch wel degelijk aanwezig, vooral van de oudste haan die de baas is. We moeten de dames nog wel een beetje opvoeden, want ze zitten om de haverklap op ons terras en daar maken ze de boel behoorlijk vies als wij niet ingrijpen. Als ze worden weggejaagd kijken ze je brutaal aan – zo van 'waar bemoei jij je mee?' - en tippelen vervolgens parmantig weg. Tot een volgende poging, waarvan zij hopen dat hij ongezien blijft. Echter....wij zijn op onze hoede en spieden regelmatig uit het raam om te zien of we ze kunnen betrappen. Wie gaat deze strijd winnen...?

Jennine Staring

(Jennine stuurde er ook een kleurplaat bij, zie volgende pagina)

Schoonmaakrooster Kapel

Vanwege de lockdown is de Kapel gesloten voor activiteiten, vandaar dat er minder frequent hoeft te worden schoongemaakt.

Wordt u niet gebeld, dan vervalt deze keer de schoonmaakbeurt.

2021	
juni	Erika Scharrenberg – Kristie Ezerman – Dini Schoolen
Juli	Anja Slagt – Gerda Bijenhof
Augustus	Christina Oosterhoff – Christine Meltzer
September	Linsey Mennink – Annie Kruisselbrink

Staat uw naam nog niet op de schoonmaaklijst, maar bent u wel bereid om één, maximaal twee keer per jaar een paar uurtjes mee te helpen onze Kapel schoon te houden, stuur dan een mailtje naar Reinier Klein Brinke: reinierkleinbrinke@planet.nl
Bellen mag ook: (0575) 55 65 12 of (06) 25 06 66 70.

Wees ook eerlijk en meld het wanneer u wel op de schoonmaaklijst staat, maar het eigenlijk toch wat te belastend vindt.

De lijst van werkzaamheden hangt in de werkkast.

Agenda:

Onder voorbehoud:

Oranjevereniging Buurtborrel in en bij de Kapel Zaterdag 29 augustus
15.00 uur tot ± 19.00 uur

We hopen oprecht dat we in de volgende Wildenborcher weer een goed gevulde agenda kunnen plaatsen.

Verenigingen:

Vanwege het Coronavirus zijn de bijeenkomsten van de Wildenborchse verenigingen nog steeds onder voorbehoud.

Schietvereniging: Elke dinsdag, van 20.15 uur tot 22.30 uur

Wildenborchse
Vrouwenclub: Laatste donderdag van de maand
van 20.00 uur tot omstreeks 22.00 uur
van oktober t/m april

Klootschieten: 3de zondag van iedere maand
10.00 uur verzamelen bij de Kapel